

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Бухтоярової Оксани Василівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу п'ятнадцятого частини першої статті 1, підпункту „в“ пункту 2 частини першої статті 3, частини першої статті 45, частини першої статті 51¹ Закону України „Про запобігання корупції“, пункту 1 частини першої статті 238 Кодексу адміністративного судочинства України

Київ
15 червня 2023 року
№ 95-3(II)/2023

Справа № 3-79/2023(157/23)

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Первомайський Олег Олексійович (голова засідання, доповідач),
Городовенко Віктор Валентинович,
Юровська Галина Валентинівна,

розглянула на засіданні питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Бухтоярової Оксани Василівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу п'ятнадцятого частини першої статті 1, підпункту „в“ пункту 2 частини першої статті 3, частини першої статті 45, частини першої статті 51¹ Закону України „Про запобігання корупції“ від 14 жовтня 2014 року № 1700–VII (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 49, ст. 2056) зі змінами, пункту 1 частини першої статті 238 Кодексу адміністративного судочинства України.

Заслухавши суддю-доповідача Первомайського О.О. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Бухтоярова О.В. звернулась до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність:

– частині першій статті 19 Конституції України (конституційність) абзац п'ятнадцятий частини першої статті 1, підпункт „в“ пункту 2 частини першої статті 3, частину першу статті 45 Закону України „Про запобігання корупції“ від 14 жовтня 2014 року № 1700–VII зі змінами (далі – Закон № 1700);

– частині другій статті 19 Конституції України (конституційність) частину першу статті 51¹ Закону № 1700;

– частинам першій, другій, шостій статті 55 Конституції України (конституційність) пункт 1 частини першої статті 238 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – Кодекс).

1.1. Відповідно до абзацу п'ятнадцятого частини першої статті 1 Закону № 1700 „суб'єкти декларування – особи, зазначені у пункті 1, підпунктах „а“ і „в“ пункту 2, пункті 4 частини першої статті 3 цього Закону, інші особи, які зобов'язані подавати декларацію відповідно до цього Закону“.

Згідно з підпунктом „в“ пункту 2 частини першої статті 3 Закону № 1700 суб'єктами, на яких поширюється дія Закону № 1700, є особи, яких для цілей Закону № 1700 прирівнюють до осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування: «в) представники громадських об'єднань, наукових установ, навчальних закладів, експертів відповідної кваліфікації, інші особи, які входять до складу конкурсних та дисциплінарних комісій, утворених відповідно до Закону України „Про державну службу“, Закону України „Про службу в органах місцевого самоврядування“, інших законів (крім іноземців-нерезидентів, які входять до складу таких комісій), Громадської ради доброчесності, утвореної відповідно до Закону України „Про судоустрій і статус суддів“, і при цьому не є особами, зазначеними у пункті 1, підпункті „а“ пункту 2 частини першої цієї статті».

Відповідно до частини першої статті 45 Закону № 1700 «особи, зазначені у пункті 1, підпунктах „а“, „в“ і „г“ пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, зобов'язані щорічно до 1 квітня подавати шляхом заповнення на офіційному веб-сайті Національного агентства декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (далі – декларація), за минулий рік за формою, що визначається Національним агентством».

Згідно з частиною першою статті 51¹ Закону № 1700 „Національне агентство проводить щодо декларацій, поданих суб'єктами декларування, такі види контролю:

- 1) щодо своєчасності подання;
- 2) щодо правильності та повноти заповнення;
- 3) логічний та арифметичний контроль“.

За пунктом 1 частини першої статті 238 Кодексу суд закриває провадження у справі: „якщо справу не належить розглядати за правилами адміністративного судочинства“.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

Бухтоярова О.В. з 2011 року займається адвокатською діяльністю. Конференція адвокатів Закарпатської області 18 березня 2017 року обрала її членом Дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Закарпатської області (далі – КДКА).

Бухтоярова О.В. 27 липня 2021 року отримала від Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – НАЗК) повідомлення про факт неподання декларації за 2020 рік як особи, уповноваженої на виконання функцій держави та місцевого самоврядування, та про зобов'язання її подати таку декларацію в порядку, визначеному частиною першою статті 45 Закону № 1700 (далі – Повідомлення).

Бухтоярова О.В. оскаржила Повідомлення у судовому порядку, оскільки вважає, що адвокатська діяльність не пов'язана з виконанням функцій держави

або місцевого самоврядування, а тому на членів КДКА не поширюється дія Закону № 1700.

Закарпатський окружний адміністративний суд рішенням від 22 грудня 2021 року адміністративний позов Бухтоярової О.В. задовольнив.

Восьмий апеляційний адміністративний суд постановою від 19 травня 2022 року рішення Закарпатського окружного адміністративного суду від 22 грудня 2021 року скасував.

Велика Палата Верховного Суду постановою від 2 лютого 2023 року рішення Закарпатського окружного адміністративного суду від 22 грудня 2021 року та постанову Восьмого апеляційного адміністративного суду від 19 травня 2022 року скасувала та закрила провадження у цій справі.

Велика Палата Верховного Суду дійшла висновку, що заявлена Бухтояровою О.В. вимога не підлягає як самостійному розгляду у порядку адміністративного судочинства зокрема, так і судовому розгляду в цілому, оскільки направлене їй Повідомлення „має виключно інформаційний характер, не є документом, який містить норми права, не може створювати нових правових норм, доповнювати чи змінювати чинне законодавство та не є остаточним документом, що зобов’язує її до вчинення будь-яких дій, а відтак не є рішенням суб’єкта владних повноважень у розумінні статті 19 Кодексу адміністративного судочинства України“.

2.1. Бухтоярова О.В. зазначає, що застосування до неї як до адвоката – члена КДКА абзацу п’ятнадцятого частини першої статті 1, підпункту „в“ пункту 2 частини першої статті 3, частини першої статті 45 Закону № 1700, визнання її суб’єктом декларування та зобов’язання у вигляді повідомлення подати декларацію порушує принцип, установлений частиною першою статті 19 Конституції України. Також вона зазначає про порушення частини другої статті 19 Конституції України внаслідок застосування у її справі частини першої статті 51¹ Закону № 1700, оскільки, на її думку, цей припис

Закону № 1700 не містить повноважень НАЗК направляти повідомлення адвокату – члену КДКА.

Автор клопотання твердить, що застосування Великою Палатою Верховного Суду пункту 1 частини першої статті 238 Кодексу порушує її конституційні права, гарантовані частинами першою, другою, шостою статті 55 Конституції України, а також, що „обмеження можливості оскарження протиправних дій суб'єкта владних повноважень, який реалізує свої функції (здійснює фінансовий контроль та надсилає за результатами здійснення контролю повідомлення), порушують саму суть права на доступ до суду“.

Обґрунтовуючи свою позицію щодо неконституційності оспорюваних приписів Закону № 1700 та Кодексу, суб'єкт права на конституційну скаргу посилається на окремі приписи Конституції України, Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (1950 р.), Кодексу, Закону № 1700, Закону України „Про адвокатуру та адвокатську діяльність“, а також на судові рішення у своїй справі.

3. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Суб'єкт права на конституційну скаргу вважає, що абзац п'ятнадцятий частини першої статті 1, підпункт „в“ пункту 2 частини першої статті 3, частина перша статті 45 Закону № 1700 суперечить частині першій статті 19 Конституції України, частина перша статті 51¹ Закону № 1700 – частині другій статті 19 Конституції України, пункт 1 частини першої статті 238 Кодексу – частинам першій, другій, шостій статті 55 Конституції України.

Відповідно до статті 151¹ Конституції України питання, порушене в конституційній скарзі, підвідомче Конституційному Суду України.

Конституційна скарга Бухтоярової О.В. за формою та змістом відповідає вимогам статей 50, 55, 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ та подана належним суб'єктом права на конституційну скаргу згідно зі

статтею 56 цього закону, що є підставою для відкриття конституційного провадження у цій справі.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 61, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відкрити конституційне провадження у справі за конституційною скаргою Бухтоярової Оксани Василівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу п'ятнадцятого частини першої статті 1, підпункту „в“ пункту 2 частини першої статті 3, частини першої статті 45, частини першої статті 51¹ Закону України „Про запобігання корупції“ від 14 жовтня 2014 року № 1700–VII зі змінами, пункту 1 частини першої статті 238 Кодексу адміністративного судочинства України.

2. Унести пропозицію голові засідання Другого сенату Конституційного Суду України скликати засідання цього сенату для розгляду питань, пов'язаних із конституційним провадженням.

